

LUUNJA VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Luunja

17.12.2025 nr 1-2/9

Luunja valla korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 ja hädaolukorra seaduse § 37 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Eesmärk ja reguleerimisala

- (1) Määrus kirjeldab Luunja valla korraldatavaid elutähtsaid teenuseid (edaspidi ET), sätestab nende taseme, valmisoleku ja toimepidevuse põhinõuded, katkestuste ennetamise ja taastamise korra ning teavitamise põhimõtted.
- (2) Nõuded on kohaldatavad valla haldusterritooriumil tegutsevatele elutähtsa teenuse osutajatele (edaspidi ETO) ja valla ametiasutustele.

§ 2. Mõisted

- (1) ET – teenus, mille katkestus mõjutab oluliselt inimeste elu/tervist, vara või keskkonda ning valla toimimist.
- (2) ETO – ettevõtja või asutus, kes osutab ET-d (sh võrguettevõtja).
- (3) Liitumispunkt – tarbija ja võrguettevõtja kokkulepitud piir, milles mõõdetakse teenuse taset.
- (4) Hädaolukord – ET ulatuslik või raskete tagajärgedega katkestus, mille korral tavalised meetmed ei taga toimepidevust.
- (5) Kriisimeeskond – vallavanema määratav meeskond ET katkestuste lahendamiseks.

§ 3. Vallas korraldatavad elutähtsad teenused

- (1) Luunja vallas korraldatavad ET on:

- 1) kaugküttega varustamine (Luunja alevik; Lohkva võrgupiirkond);

2) üldine veega varustamine ja kanalisatsiooniteenus (ÜVK);

3) kohaliku tee sõidetavuse tagamine;

4) maagaasiga varustamine (Lohkva jaotusvõrk).

(2) Vallavalitsus määrab ETO-d ja nende kohustused korraldusega.

(3) ETO-d koostavad ET riskianalüüsi ja toimepidevuse plaani ning esitavad need vallavalitsusele kooskõlastamiseks. Vastavaid dokumente ajakohastatakse vähemalt kord kahe aasta jooksul või pärast olulist muutust teenuse korralduses.

§ 5. Juhtimine ja koostöö

(1) ET katkestuse korral juhib olukorra lahendamist vallavalitsus, kaasates kriisikomisjoni, kriisimeeskonna ning teenuseosutaja(d).

(2) Vallavalitsus ja teenuseosutaja tagavad koostöö Päästeameti, Politsei- ja Piirivalveameti ning teiste partneritega.

2. peatükk

KAUGKÜTTEGA VARUSTAMINE

§ 6. Teenuse kirjeldus ja piirkonnad

(1) Kaugküttega varustamine hõlmab soojuse tootmist, kaugküttevõrgu kaudu jaotamist liitumispunktini ja klientide varustamist. Kaugküttega varustamise teenust osutab kaugkütteseaduse § 7 lõikes 3 nimetatud soojusetootja või võrguettevõtjast soojusettevõtja (edaspidi soojusettevõtja)

(2) Luunja vallas on kaks kaugküttepiirkonda:

1) Luunja alevik – kohalik kaugküttevõrk ja katlamaja;

2) Lohkva – kuulub Tartu kaugkütte võrgupiirkonda.

(3) Soojusettevõtjad ja teeninduspiirkonnad täpsustatakse määruse § 3 lõikes 2 nimetatud korraldusega

§ 7. Nõutud tase ja valmisolek

(1) Soojusettevõtja tagab:

1) pideva soojusringluse ja lepingu tingimustele vastava varustuse;

2) rõhkude vahe liitumispunktis $\geq 0,2$ bar;

3) juhitava vee miinimumtemperatuuri vastavuse ilmastikule (vastavust kirjeldatakse ETO tehnilistes tingimustes);

4) tuletõrje- ja avalike hoonete (koolid, lasteasutused, kultuurikeskus, vallamaja) eritingimuste täitmise kokkulepitud tasemel.

(2) Plaanilised katkestused kooskõlastatakse vallaga, avalikustatakse minimaalselt 72 h ette ja korraldatakse nii, et vältida mõju haridus- ja hoolekandeesutustele.

§ 8. Toimepidevuse tagamine

(1) Soojusettevõtja peab tagama:

- 1) ööpäevaringse valve ja pädeva personali kättesaadavuse;
- 2) autonoomse elektritoite kriitilistele seadmetele vähemalt 24 tunniks;
- 3) tipp- ja reservvõimsused (reserv-/tipukatlad);
- 4) varustusahela lepingud (kütused, vesi, side, remont);
- 5) suutlikkuse jätkata teenust vähemalt 48 tundi, kui on häiritud vedelkütuse, vee, mobiili- või andmeside tarne;
- 6) operatiivse teavituskorra (sh massiteavitus, vajadusel SMS/e-post).

(2) ETO hoiab ajakohast toimepidevuse plaani ja riskianalüüsi.

(3) Kui elektrikatkestus kestab üle autonoomse toite aja, peab soojusettevõtja korraldama generaatorite kütusetäienduse või uue toiteallika, et teenus ei katkeks.

§ 9. Katkestuse lubatud aeg ja hädaolukorra määratlus

(1) Teenus loetakse katkenuks, kui määruse § 7 lõikes 1 kirjeldatud tase pole tagatud.

(2) Kütteperioodil loetakse hädaolukorraks, kui teenus pole taastatud järgneva aja jooksul:

- 1) $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ või madalam: 8 h;
- 2) $-15\ldots 0\text{ }^{\circ}\text{C}$: 12 h;
- 3) $0\ldots +8\text{ }^{\circ}\text{C}$: 24 h.

(3) Küttevälisel perioodil hinnatakse mõju hoonete terviklikkusele ja terviseriskile, vajadusel rakendatakse asendusmeetmeid (nt elektriline lisaküte kriitilistes hoonetes).

(4) Pikaajalise kaugkütte katkestuse korral korraldab vald elanike esmavajaduste rahuldamiseks ajutise sooja ruumi/evakuatsioonipunkti.

§ 10. Taastamise järjekord

Taastamisel rakendatakse järgmist järjekorda:

- 1) haridus- ja hoolekandeesutused (nt. koolid, lasteaiad);
- 2) kriisijuhtimise ja evakuatsioonikohad (vallamaja, spordihoone jm kokkulepitud kohad);
- 3) teised tarbijad.

§ 11. Teavitamine

- (1) ETO teavitab vallavalitsust viivitamata katkestusest või selle ohust.
- (2) Avalikkust teavitatakse hiljemalt 4 tunni jooksul alates katkestuse tuvastamisest vähemalt ETO ja valla kodulehel ning massimeedias. Võimalusel kasutatakse täiendavaid kanaleid (SMS, e-post, infotelefon).
- (3) Teavitus sisaldab vähemalt katkestuse toimumise aega ja kestust, põhjust, rakendatavaid meetmeid ning mõju teistele ET-dele ja keskkonnale.

3. peatükk

VEEGA VARUSTAMINE JA KANALISATSIOON (ÜVK)

§ 12. Teenuse kirjeldus ja ETO

- (1) ÜVK hõlmab joogivee andmist, reovee ärajuhtimist ja puhastamist ning sademevee teenust sellega liitunud kinnistutel.
- (2) Vallas osutavad ÜVK teenust vee-ettevõtjad külade kaupa määratud teeninduspiirkondades ning piirkondades vee-ettevõtjana tegutsevad juriidilised isikud.

§ 13. Nõutud tase

- 1) Joogivesi vastab kehtivatele kvaliteedinõuetele;
- 2) liitumispunktis veerõhk ≥ 2 bar;
- 3) ÜVK toimib ööpäevaringselt; tagatakse tuletõrjehüdrantide veega varustamine;
- 4) hädaolukorras peab joogivesi olema tervisele ohutu.

§ 14. Toimepidevuse tagamine

Vee-ettevõtja tagab vähemalt:

- 1) pädeva personali kättesaadavuse 24/7;
- 2) autonoomse elektritoite kriitilistele objektidele vähemalt 12 tunniks;
- 3) kokkulepped oluliste varustajatega (nt kemikaalid, kütus, varuosad, side, remont), et ei tekiks viivitust;
- 4) lepingud vähemalt kahe sideteenuse pakkujaga ning autonoomsed sideseadmed;
- 5) ülepumbatavates piirkondades pumplate töö vähemalt kord 36 h (isevoolses torustikus teenus jätkub ka ilma pumpamiseta);
- 6) võimaluse ajutise kanalisatsiooniteenuse korraldamiseks ulatusliku katkestuse korral (reovee äravedamise kohad ja välikäimlad);

7) Vee-ettevõtja toimepidevuse plaan peab arvestama üleujutuste riske (sh varuvee allikad, puurkaevude kaitse, veepuhastuse kaitse tulvavee ajal) ning sisaldama meetmeid ühisveevärgi üleujutuste eest kaitsmiseks.

§ 15. Katkestuse lubatud aeg ja asendusteenus

- (1) ÜVK katkestuse lubatud aeg on kuni 24 h.
- (2) Kui katkestus kestab ≥ 12 h, korraldab vee-ettevõtja ajutise veevõtu ning tagab minimaalselt 10 liitrit joogivett ööpäevas inimese kohta kuni taastamiseni.
- (3) Hädaolukorraga on tegemist, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aeg on ületatud või teenuse taastamine ei ole muul põhjusel võimalik.
- (4) Hädaolukorras on vee-ettevõtjal õigus ajutiselt piirata vee andmist või kanalisatsiooni teenust (et säilitada kriitiline varu).
- (5) Vald koordineerib hädaolukorras vajadusel eri vee-ettevõtjate koostööd.

§ 16. Teavitamine

- (1) Vee-ettevõtja teavitab vallavalitsust viivitamata, kui katkestus kestab prognoositult üle 2 h või mõjutab haridus- või hoolekandetasutusi.
- (2) Avalikkust teavitatakse hiljemalt 1 tunni jooksul kodulehe ja massimeedia vahendusel; võimalusel kasutatakse täiendavaid kanaleid (SMS, e-post, infotelefon).
- (3) Teavitus sisaldab vähemalt katkestuse toimumise aega ja kestust, põhjust, rakendatavaid meetmeid, mõju teistele ET-dele ning vajadusel ajutiste veevõtukohtade infot.

4. peatükk

MAAGAASIGA VARUSTAMINE

§ 17. Teenuse kirjeldus ja ulatus

- (1) Maagaasiga varustamine hõlmab gaasi jaotamist ja klientide varustamist gaasiga Lohkva jaotusvõrgus.
- (2) Võrguettevõtja ja teeninduspiirkond täpsustatakse määruse § 3 lõikes 2 nimetatud korraldusega.
- (3) Valla territooriumil paikneva põhivõrgu (magistraal) olemasolu ja riskid arvestatakse ETO riskianalüüsis.

§ 18. Toimepidevuse tagamine

- (1) ETO lähtub hädaolukorra seadusest ja maagaasiseadusest ning hoiab ajakohast toimepidevuse plaani, mis sisaldab vähemalt:
 - 1) avariiolukorras tegutsemise korda;

- 2) tegutsemise korda häda- ja eriolukorras;
- 3) D-kategooria gaasitorustike avarii tegutsemise korda;
- 4) gaasijaotusjaamade avariikorda.

(2) Tarnehäire korral tagab ETO võimalusel täiendava gaasitarne (võimalusel alternatiivne gaasivarustus (nt alternatiivne kütus, CNG vms).

§ 19. Katkestuse lubatud aeg ja taastamine

(1) Katkestuse lubatud aeg tuleneb maagaasiseadusest.

(2) Teenuse taastamise järjekord:

- 1) objektid, kus katkestus tekitab vahetu ohu elule;
- 2) teiste ET ja riigikaitse objektid;
- 3) muud tarbijad

(3) Hädaolukord on olemas maagaasiseaduse kohaste tarnehäire kriteeriumite täitumisel.

§ 20. Teavitamine

ETO teavitab vallavalitsust ja avalikkust viivitamata katkestusest või hädaolukorra ohust ning edastab prognoosi ja rakendatavad meetmed.

5. peatükk

KOHALIKU TEE SÕIDETAVUSE TAGAMINE

§ 21. Teenuse kirjeldus

(1) Teenus tagab valla teede aastaringse toimimise ja ohutu liiklemise vastavalt vallas kehtestatud hooldustasemele, teenusepakkujaga sõlmidud lepingule ja riiklikult kehtestatud tee seisundinõuetele.

(2) Teenust osutab vallaga lepingu sõlminud juriidiline isik (teenuse osutaja).

§ 22. Nõutud tase ja valmisolek

(1) Teenuse osutaja tagab valla territooriumil kohaliku tee sõidetavuse rasketes ilmastikutingimustes või hädaolukorras, lähtudes käesoleva määruse § 21 lõikest 1.

(2) Teenuse osutaja tagab valla territooriumil:

- 1) ööpäevaringse töövalmiduse;
- 2) sobiva tehnika ja varustuse, sh libedustõrje materjalid ja kütus;
- 3) kriitiliste lõikude, koolibussiliinide ja tuletõrje veevõtukohtade ligipääsu;

4) vajaliku töökorralduse, et jätkata teenuse osutamist, kui on katkenud vedelkütusega varustamise ja sideteenuste osutamine.

5) riskianalüüsi, mis hõlmab erakorralisi ilmaolusid (sh üleujutused), seadmeriket, kütuse tarnehäiret, küber- ja sideintsidente.

§ 23. Katkestuse lubatud pikim aeg, hädaolukord ja tegutsemise järjekord

(1) Teenus loetakse katkenuks, kui käesoleva määruse § 21 lõikes 1 sätestatud tase ei ole tagatud.

(2) Hädaolukorraks, kus tee-ettevõtja ei suuda käesoleva määruse § 21 lõikes 1 sätestatud taset, loetakse olukorda kus:

1) lumesadu 12 tunni jooksul, sajab ≥ 40 sentimeetrit lund

2) lumesadu 12 tunni jooksul ≥ 20 sentimeetrit lund, kaasneb tugev tuul ≥ 12 m/s ja tekivad tuisuvaalud;

3) ulatuslik jäävihm või muu ilmastikust tingitud olukord, kus seisundinõuete tagamine on raskendatud.

(3) Vajadusel kaasatakse lisatehnika ja -tööjõud ning kasutatakse alltöövõttu.

§ 24. Teavitamine

(1) Tee-ettevõtja teavitab vallavalitsust viivitamata, kui katkestuse likvideerimine kestab prognoositult ≥ 12 h või oht on ≥ 100 inimese elule/tervisele või varale.

(2) Avalikkust teavitatakse vähemalt kodulehe ja massimeedia kaudu, võimalusel kasutatakse SMS, e-posti massteavitust ja infotelefoni.

6. peatükk

TEAVITAMINE, ÕPPUSED JA RAKENDUS

§ 25. Üldine teavitamise kord

(1) Kõik ETO-d teavitavad vallavalitsust viivitamata, kui katkestus võib areneda hädaolukorraks või mõjutab oluliselt haridus- või hoolekandeesutusi.

(2) Avalikkust teavitatakse vähemalt ETO ja valla kodulehe ning massimeedia kaudu, võimalusel kasutatakse SMS/e-posti, massiteavitust ja infotelefone.

(3) Teavitus peab sisaldama minimaalselt toimumise aega ja kestust, põhjust, rakendatavaid meetmeid ja mõju teistele ET-dele.

§ 26. Õppused ja koordineerimine

- (1) ETO planeerib ja viib läbi toimepidevuse õppuse vähemalt 1 kord kahe aasta jooksul ning on valmis osalema valla korraldatud õppustel.
- (2) Vallavalitsus uuendab koostatud elutähtsate teenuste riskianalüüsi vähemalt kord aastas, koordineerib ETO-dega ühisõppusi ja kogub järelhindamise kokkuvõtted.

§ 27. Rakendussätted

- (1) ETO-d esitavad vallavalitsusele riskianalüüsi ja toimepidevuse plaani ajakohastatud versioonid vastavalt käesoleva määruse § 3 lõike 2 kohaselt antavale korraldusele.
- (2) Määrus jõustub kolmandal päeval peale Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaimo Keerdo

vallavolikogu esimees